

Mozaïekbeheer met uitgestelde maaidatum en voorweiden

Bedrijf: Jan Duijndam, Delfgauw

Uitdaging: Veel nesten weidevogels laten uitkomen (in 2004: 400 nesten van 13 verschillende soorten vogels) en zorgen dat de kuikens grootgebracht kunnen worden

Novelty: Mozaïekbeheer met uitgestelde maaidatum en voorweiden

Op de ruim 65 ha rondom de boerderij van [Jan en Mieke Duijndam](#) worden ca 300 nesten van weidevogels geteld en beschermd. Jan werkt al vanaf 2001 met een uitgestelde maaidatum om de vogels de kans te geven hun eieren ongestoord uit te broeden. Sinds 2001 doet het bedrijf aan mozaïekbeheer. In de afgelopen jaren liep Jan tegen een aantal problemen aan en door te zoeken naar oplossingen, ontstond een novelty: mozaïekbeheer combineren met het voorweiden met de koeien.

Wat is mozaïekbeheer?

Bij mozaïekbeheer maait men niet alles of een heel blok, maar brengt men variatie aan. Door te werken met een rustperiode krijgen jonge vogels een goede omgeving van kort, middellang en lang gras. In deze rustperiode wordt er niet beweid, gemaaid, gerold, gesleept, gescheurd, gefreesd, ingezaaid of bemest.

Beheersbijdrage SAN

Rustperiode 1 april tot 1 juni	220 euro/ha/jaar
Rustperiode 1 april tot 8 juni	327 “
Rustperiode 1 april tot 15 juni	438 “
Rustperiode 1 april tot 22 juni	496 “

Rustperiode 1 mei tot 15 juni	173 “
Rustperiode 8 mei tot 22 juni	173 “

In 2004 wilde Jan zijn ervaringen gebruiken en besloot de SAN-regeling optimaal in te zetten. Dit kwam de jongen (pullen) van de weidevogels ten goede en daarbij had hij meer geldopbrengsten. De oplossing was mozaïekbeheer: in percelen voorweiden tot 1 april, 1 mei of 7 mei.

Plattegrond:

Legenda mozaïekbeheer voor weidevogels

Rood	Beweiden
Grijs	Rust: 7 mei - 21 juni
Donkerbruin	Rust: 1 mei - 21 juni
Donkergroen	Rust: 1 april – 1 juni
Lichtgroen	Rust: 1 april – 7 juni
Geel	Rust: 1 april – 14 juni
Lichtbruin	Rust: 1 april – 21 juni
Blauw	Moeras
Paars	Bonte hooiweide (verschralen)
68, 69	Geriefbosjes
62	Poel
8, 68	Aanleg Bergeenden broedpijpen

Mozaïekbeheer heeft de volgende voordelen:

Tot 1 mei kan men weiden. Op percelen die voorgeweid worden tot 1 of 7 mei en daarna tot in juni (rustperiode) dicht gaan, groeit meer en kwalitatief beter gras.

Tijdens de langere periode met voorweiden vindt de Kievit het kale land dat hij nodig heeft.

Voorweiden creëert meer beweidingsruimte voor de koeien.

Op sommige percelen is de groeiperiode van het gras ca 6-7 weken (1 of 7 mei tot 21 juni).

Deze periode was voorheen langer, namelijk van 1 april tot 21 juni. Dit kwam de graskwaliteit en de hergroei op de percelen niet ten goede. Met name de laatste 10 dagen gaat de kwaliteit hard achteruit door verhouting van de grassen.

Met mozaïekbeweiding en maaien zijn er meer jonge vogels in het land. (Dit viel Jan op toen hij het vergeleek met andere jaren.)

Mozaïekbeheer brengt geen extra geld op, maar wel zijn extra inkomsten te genereren door land op een later tijdstip te leggen en de maaidatum uit te stellen.

Niet voorweiden betekent minder ha beweiden. Het land ligt dicht van 1 april tot 1 juni. In dat geval moet men met nestmarkering werken, wat veel predatie en extra verlaten nesten oplevert (volgens de ervaring van Jan). Daarnaast heeft nestmarkering een verstoringseffect. Tip van Jan: "Als je meer ha's hebt om te weiden, zou je zonder of met minder nestbeschermers kunnen werken."

Novelties

Mozaïekbeheer

Composteren van sluitvuil en bermmaaisel

Integratie van landschapselementen in de bedrijfsvoering

Beheersgras in het rantsoen

Subsidie gebruiken als kans voor verdere bedrijfsontwikkeling